

022

Stortingslijst van het archief van De Rooie Vlinder (1977-1982)

(S/1982/007)

Brigitte de Mulder
Jenny Franssen

Amsab-Instituut voor Sociale Geschiedenis
1985

INLEIDING

Het fonds De Rooie Vlinder werd door Pierre Lootens op 9 oktober 1985 aan het toenmalige AMSAB geschonken. De Rooie Vlinder, socialistische actiegroep voor de bevrijding van de homoseksualiteit, werd opgericht op 1 oktober 1976 en opgedoekt eind 1981. Vijf jaar lang lag de Vlinder aan de basis van bijna iedere openlijke uiting van homoseksualiteit. De eerste homodag, het eerste homofilmfestival, de eerste betoging, de rel rond de pedo-musical *Snoepjes ...*, telkens gaf De Rooie Vlinder de aanzet tot de verdere evolutie van de homobeweging. De Rooie Vlinder kende een kort, maar rijkgevoeld bestaan en laat aldus een massa materiaal achter: 17 kranten verschenen, 3 brochures werden gepubliceerd, vele tientallen affiches en folders werden uitgegeven, verslagen van vergaderingen, persberichten en briefwisseling werden nauwkeurig verzameld. Wie naast het archiefmateriaal nog verdere informatie zoekt, kunnen we verwijzen naar het boek *Een ander strand*, het zgn. testament van De Rooie Vlinder, samengesteld door de oud-Vlinders (uitgave Stichting Rozegeur, Antwerpen, distributie Epo). Zwaartepunten waren vnl. de centra Gent en Antwerpen, waar de meeste vergaderingen en activiteiten van De Rooie Vlinder plaatsvonden. De Rooie Vlinder onderhield vele internationale contacten (IGA), met analoog werkende organisaties in Nederland, Duitsland en Groot-Brittannië. Ook bestond een vrij intensieve wisselwerking tussen de Vlinder en diverse progressieve vrouwenbewegingen. Regelmatig duiken dan ook namen op zoals Dolle Mina, Vrouwen tegen Verkrachting, Femsoc, Rosa en Schoppenvrouw, vooral waar het activiteiten en/of solidariteitsacties betreft. Als een rode draad doorheen het archief vinden we telkens art. 372 bis terug dat discriminatie t.o.v. homo's inhoudt; m.n. de toelating van heteroseksuele contacten vanaf 16 jaar, waar dit voor homoseksuele strafbaar blijft tot de leeftijd van 18 jaar. Een van de aspecten dat verder frequent aan bod komt is pedofilie. Een ware kernwerking ontspoon zich rond het verboden toneelstuk *Snoepjes* en het censuurproces-Piet Elen. Ook hier zien we terug een samenwerking met specifieke verenigingen, bv. Stiekum, een info- en actiegroep ter detaboeïsering van kinder- en pedoseks. Een derde strijdvaardig thema is de antifascistische actie; getuige hiervan zijn o.a. het dragen van het Roze Driehoek-embleem, waardoor homo's geïdentificeerd werden tijdens de Tweede Wereldoorlog, en verschillende acties rond herdenkingsplechtigheden, gehouden in het fort van Breendonk. De archiefstukken spreken voor zich: homo's en lesbiennes komen de straat op, geven bladen uit, voeren acties, vieren feest. Ze doen dat met veel kleur, zwier en enthousiasme. Typerend zijn de grote interne solidariteit en een sterk militantisme. Gezien de massale beweging en respons in Vlaanderen is De Rooie Vlinder zeker geen te verwaarlozen marginale beweging geweest, maar een volwaardig uitgebouwde organisatie die het opnam voor de homobeweging in haar totaliteit. Op 1 oktober 1981 ontstond het Roze Actiefront, een nieuwe progressieve actiegroep voor vrije homoseksualiteit, die in zekere zin de pionierswerking van De Rooie Vlinder verderzette. Het archief bevat 21 stukken, opgeborgen in 5 dozen (0,6 lopende meter), en bestrijkt de periode 1977-1982. Het is raadpleegbaar mits toestemming van de verantwoordelijke archivaris.

AFKORTINGEN

RAF: Roze Aktiefrent

IGA: International Gay Association

International Association of Gay Women and Men

STORTINGSLIJST

- 1 Omzendbrieven en pamfletten van E. Morissens betreffende een betoging, een solidariteitsavond, een telefoonactie door het steuncomité, de RAF en de werkgroepen homofilie.
1982 1 omslag
- 2 Specimina betreffende de Rooie Vlinder info: (twee)maandelijks tijdschrift.
1977-1980 1 omslag
- 3 Verslagen, briefwisseling en notities betreffende samenkomsten bestuurs- en redactieleden Rooie Vlinder en ontslagen bestuursleden.
1977-1981 1 omslag
- 4 Verslagen, perscommuniqué, pamfletten, ontwerpen, notities, knipsels, nota's en brieven betreffende bijeenkomsten bestuur, plannen en organiseren acties en platformtekst.
[1982] 1 omslag
- 5 Nota's, pamflet, brochure, omzendbrief, folder, programma's en perscommuniqué (N/F) betreffende voorstelling toneelstuk pedofilie: Snoepjes, reactie Gents stadsbestuur en werkgroepen pedofilie.
[1979] 1 omslag
- 6 Nota's, programma's, pamfletten, folders, notities, knipsel en strooibriefje betreffende Homofilie en film.
Z.d. 1 omslag
- 7 Programma's, pamfletten, knipsels, omzendbrieven, perscommuniqué en lijst betreffende Toneelstuk Snoepjes over pedofilie, censuurproces Piet Elen, verschillende acties en reacties van andere organisaties.
[1979-1982] 1 omslag
- 8 Rapporten, nota's, plans, lijst, formulier, programma en omzendbrieven betreffende homofilie in U.S.S.R., Groot-Brittannië, Iraanse studenten in V.S., Nieuw-Zeeland, 3de Wereld Konferenties in Turijn, Barcelona, zomermeeting Gent, leden I.G.A., contact Paus J.P. II en J. Carter, Amnesty International en publicatie newsletter.
1980-1981 1 omslag
- 9 Nota's, omzendbrieven, verslagen, knipsels, perscommuniqué, specimina, ontwerpen, uitnodigingen en lijsten betreffende politieke werkgroep homoseksualiteit, A.F.F., Breendonk, homo's tegen fascisme, roze driehoek voor homo's, adressen, racisme en logo's.
Z.d. 1 omslag

- 10 Nota's, perscommuniqué, formulieren, pamfletten, folder en oproep (N/F) betreffende discriminatie op basis van artikel 372 bis met o.a. proces Piet Elen, Snoepjes, criminaliteit, artikel, wetsvoorstel Glinne, petities, platformteksten en acties.
Z.d. 1 omslag
- 11 Briefwisseling, postkaarten, kasstukken en nota's (N/E) betreffende algemene administratie.
1980-1981 1 omslag
- 12 Pamfletten, knipsel, programma, gelegenheidsdrukwerk, omzendbrief, formulier, nota's, folder en ontwerp (N/F) betreffende activiteiten: dag van de Rooie Vlinder, betoging, janettennacht, internationale homodag, theater, ontmoetingsweekend 'lichamelijk expressie', flikkerfuif, Antenne Rose enz.
Z.d. 1 omslag
- 13 Briefwisseling betreffende vragen om informatie.
1980-1982 1 omslag
- 14 Briefwisseling, lijsten, postkaarten, formulieren, omzendingbrieven, notities en kasstuk (N/E) betreffende bestellingen, afrekeningen en propaganda publicaties Rooie Vlinder.
1979-1981 1 omslag
- 15 Werkdocumenten, nota's, brieven, notities, knipsels, verslag en ontwerpen (N/F) betreffende standpunten t.o.v. homoseksualiteit, positie homo's in de maatschappij en discussiepunten.
Z.d. 1 omslag
- 16 Pamfletten, omzendingbrieven, folders, perscommuniqués, specimina, strooibiljetten en programma (N/F) betreffende publicaties Rooie Vlinder, propaganda en activiteiten (homo-lesbiënedag 28.6.1980, nationale homodag, mannen tegen seksisme).
1978-1981 1 omslag
- 17 Pamfletten en nota (N/F) betreffende Acties vrouwenbeweging.
Z.d. 1 omslag
- 18 Folder, pamfletten, omzendingbrieven, programma, notities, formulier, briefwisseling en contracten betreffende praktische organisaties van activiteiten.
Z.d. 1 omslag
- 19 Specimina, uitnodiging, omzendingbrieven, nota's, notities, briefwisseling, pamfletten, folders, verslag en lijsten (N/F/E/D) betreffende solidariteitsacties, internationale publicaties, praatgroepen, voorstelling van boeken, adressen parlementairen, fascisme, anarchie, SP-evaluatie en varia.
Z.d. 1 omslag
- 20 Agenda's betreffende afspraken, adressen enz.
1979-1981 1 omslag

- 21 Gelegenheidsdrukwerk betreffende stickers m.b.t. art. 372 bis, diverse acties tegen verkrachting, racisme en seksueel geweld.
Z.d. 1 omslag